

Статистическо описателно (ситуационно) изследване

Същност, цел и задачи на изследването. Понятието статистическа величина.

I. Обща характеристика. Описателното (ситуационното) изследване има за цел да опише състоянието на изучавания обект, за определено време и място, за да се разкрият съществуващите проблеми и противоречия, които представляват интерес за управлението и за обществото. Описателното изследване - е изследване, което е насочено към описание състоянието на обекта, оценката на промените, които настъпват с течение на времето, тенденциите в тези промени, както и анализи на структурата в изследваната съвкупност.

II. Методи. В теорията на статистиката са разработени три групи методи за определяне на описателни оценки :

- Методи за оценяване на структури;
- Методи за оценяване на средните значения;
- Методи за оценяване на статистическото разсейване

III. Статистическа величина. - Това е количествената характеристика за съвкупността, получена в хода на провеждането на статистическото изследване и отнасяща се за съвкупността като цяло.

IV. Видове статистически величини.

- Според това на кой етап от статистическото изследване са формирани, те могат да бъдат :

A) Първични статистически величини - са отделните разновидности (признаци) за всяка отделна единица или обобщаващи числови характеристики за съвкупността като

цяло,получени в хода по набиране на данни за конкретното статистическо изследване и в хода на систематизация на сведенията и данните т.е. получават се при СН и СГ.

Б) Производни статистически величини - получават се в етапа на практическото провеждане на изследването в съответствие с разработената програма в методиката на конкретното изследване и в резултат на специални изчислителни процедури т.е. могат да се получат от първичните при статистическия анализ чрез прилагане на различни по сложност математически методи..

- В зависимост от тяхното съдържание,статистическите величини могат да бъдат :

А) Абсолютни статистически величини - свързани са с вида на СС.Те са конкретни по съдържание,време и място и изразяват в абсолютен израз оценката на параметъра

Б) Относителни статистически величини - характеризират особености и различия в СС.Те изразяват в относителен израз оценката на параметъра.

В) Средни статистически величини - характеризират типични особености на СС по определен признак.

Абсолютни статистически величини (АСВ)

І.Същност.Цялостното планиране,организиране и провеждане на СИ на масово проявяващи се явления и процеси се свързва със събирането,обобщаването и анализирането на данните за признаците на единиците от СС.

В подготвителният етап на изследването се прави набор от необходимите статистически данни за практическото му провеждане.Всички тези данни представляват т.нар. абсолютни статистически величини.Това са наблюдаваните и регистрирани разновидности на признаците,които притежава всяка отделна единица от изследваната съвкупност или оценката на обобщаващата характеристика на

съвкупността,представена в съответни мерни единици.

II.Характерни особености на АСВ :

1. Те са първични СВ;

2. Те изразяват обема на СС и на нейните части,както и абсолютни различия между обема на две еднородни СС или между техните части;

3. Те са винаги конкретни по време,по място и се отнасят задължително за някаква СС.Това означава,че те винаги трябва да са резултат от СИ на конкретна СС.

4. Те са именовани величини,защото имат мярна единица.Мерните единици могат да бъдат прости (см.,кг.,киловат и др.),а могат да бъдат и сложни (киловат/час,машиноден,машиночас и др.)

III.АСВ са :

1. Индивидуални,прости,единични -когато се отнасят за отделните СЕ или за отделните части на СС;

2. Сложни,съставни - получават се чрез сумиране на индивидуалните и показват обема на цялата СС.

IV. Чрез АСВ се изразяват :

1. Обем (q)- изразява се или с броя на единиците,или с количеството маса,които се съдържат в СС.

2.Равнище (p) (цена) - това са значенията по вариационен признак,които се отнасят за отделните единици или за отделните части на СС и по този признак не трябва и не могат да се сумират (цена,себестойност,ръст и др.).

3. Количествена маса (q . p) - агрегатна величина,която се получава като произведение на обем и равнище и затова всяка промяна в обема или равнището води и до промяна в масата.

ЗАДАЧА: Магазин за спортни стоки разполага със следните артикули :

Спортни облекла

Количество в брой

Цена в лева

Стойност в лева

a

1

2

3

Детски дрехи

20

20

400

Дамски дрехи

40

35

1 400

Мъжки дрехи

30

45

1 350

Други

50

40

2 000

Общо

140

5 150

Обем (q)

Равнище (p)

Маса (q . p)

Определете :

1.Вида на статистическите величини в таблицата :

Колона № 1 изразява обема на СС;

Колона № 2 изразява равнището - цена на отделните части на СС;

Колона № 3 изразява масата на СС,защото е произведение от количеството и цената.

2.Статистическите величини:Детски,дамски и мъжки дрехи-са индивидуални,прости,

единични,защото се отнасят за отделните части на СС,а статистическата величина - други е сложна съставна,защото показва обем на няколко части от цялата СС.

